povolení k tomu od vojenské správy, vyčerpává pojem takového jednání úskočného, jež spadá pod pojem záludnosti v § 179 cit. zák. zmíněné.

Není tu tedy vytýkaného zmatku podle čís. 9 a) § 281 tr. ř.

Čís. 6224.

Řediteli kanceláře, jemuž jsou podřízení její úředníci, mezi nimi i pokladník, nejsou svěřeny peníze v pokladně, i když jimi pokladník může disponovati jen podle jeho příkazů.

Uvedl-li ředitel kanceláře pokladníka v omyl lstivým předstíráním a tím ho pohnul k výplatě peněz, které by mu jinak pokladník nebyl vyplatil a nebyl směl vyplatiti, dopustil se podvodu, nikoli zpronevěry.

(Rozh. ze dne 15. června 1938, Zm I 577/38.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle §§ 197, 200, 203 tr. z.

Z důvodů:

Ne jinak má se věc (t. j. zmatek není proveden podle zákona), pokud zmateční stížnost provádějíc zmatek podle č. 10 § 281 tr. ř. doličuje, že skutek obžalovanému za vinu kladený zakládá prý vlastně skutkovou podstatu zpronevěry a nikoli podvodu, při tom však nevychází ze skutkového předpokladu napadeného rozsudku, že peníze, o které jde, byly obžalovanému pokladníkem vyplaceny, když mu obžalovaný předstíral, že jsou určeny pro akvisitéry B. a S., a odevzdával mu ke knihování potvrzenky, nýbrž buduje své vývody na předpokladu v rozsudku nezjištěném, ba jeho zjištěním odporujícím, že zmíněné peníze byly obžalovanému odevzdány komitenty spolku anebo jím přímo vybrány z pokladny a že teprve pak byly obžalovaným odevzdány pokladníkovi příslušné potvrzenky.

Zmateční stížnosti nelze však přisvědčiti ani pokud vycházejíc z předpokladu, že peníze byly obžalovanému vypláceny skutečně tak, jak to zjistil nalézací soud, dovozuje, že i v takovém případě by šlo správně o zpronevěru, poněvadž pokladna byla obžalovanému jako řediteli spolku věřitelů svěřena. Podle zjištění nalézacího soudu byl obžalovaný jako ředitel kanceláře pověřen vedením spolkové kanceláře a byl zodpovědný za správné a včasné vyřízení veškeré agendy, při čemž byl povinen dbáti přesně ustanovení a předpisů představenstva, presidia a ředitelského výboru; náleželo mu vedení všech nutných organisačních a akvisičních prací, byli mu podřízeni veškeří úředníci a zřízenci, zaměstnaní ve spolkové kanceláři, jimž přidělova! práce. Funkce pokladníka až na první dobu — nejvýše rok — mu svěřena nebyla a byla

k tomu účelu ustanovena síla zvláštní. Usuzuje-li z toho nalézací soud, že peníze uložené v pokladně nebyly obžalovanému svěřeny, nelze mu vytýkati právní mylnost. Pokladník nebyl úředníkem obžalovaného, nýbrž úředníkem spolku věřitelů a vedl tedy pokladnu a měl peníze v pokladně uložené ve své držbě nikoli v zastoupení a jménem ředitele, nýbrž v zastoupení a jménem spolku. Jen jemu byla spolkem svěřena faktická moc nad pokladnou, nikoli i obžalovanému, který byl spolkem pověřen jen administrativním vedením kanceláře a dozorem nad správným vyřizováním agendy. Je nerozhodné, že pokladník mohl penězi v pokladně uloženými disponovati jen podle příkazů, které mu byly udíleny obžalovaným jako ředitelem, neboť tím je toliko řečeno, že pokladník nesměl pokladnou disponovati libovolně, jsa vázán příkazy nadřízeného ředitele. To však nemění nic na tom, že pokladna byla fakticky v moci jeho a nikoliv obžalovaného. Obžalovaný mohl ovšem snad uděliti pokladníkovi příkaz, aby mu vyplácel určité částky, a pokladník byl povinen tomuto příkazu vyhověti, ovšem jen za současného zatížení osobního účtu obžalovaného. Dostati se v držbu peněz v pokladně uložených, aniž byl jeho účet zároveň zatížen, mohl obžalovaný, jemuž faktická moc nad pokladnou nepříslušela, jenom lstí. Této obžalovaný také skutečně použil tím, že pokladníkovi předstíral, že peníze, jejichž vyplácení mu přikázal, jsou určeny pro akvisitéry B. a S. a zároveň mu odevzdával ke knihování potvrzenky obsahu, který sice nasvědčoval správnosti těchto předstíraných okolností, neodpovídal však skutečnému stavu věci. Obžalovaný uvedl takto pokladníka v omyl a přiměl ho k tomu, že mu skutečně vyplácel peníze, které obžalovanému nepříslušely, a které by mu pokladník bez onoho omylu, znaje pravý stav věci, nebyl vyplácel a ani vypláceti nesměl, nechtěl-li se sám dopustiti trestného činu. Tím jsou — ježto po stránce subjektivní nelze pochybovati o tom, že obžalovaný jednal v úmyslu poškozovacím — naplněny veškeré náležitosti skutkové podstaty podvodu, neboť lest, jíž obžalovaný vůči pokladníkovi použil, sloužila mu v prvé řadě k tomu, aby se pomocí její teprve dostal v držbu peněz svěřených pokladníkovi a nikoli jemu. Že obžalovaný peníze vyplácené mu pokladníkem za účelem, aby je odevzdal jmenovaným akvisitérům, spotřeboval pro sebe, jest jen důsledkem jeho uvedením pokladníka v omyl již dokonaného podvodu.

Čís. 6225.

K pojmu svěření podle § 183 tr. zák.

Předmětem ochrany podle § 183 tr. zák. je vlastnictví ve smyslu hospodářském.

Při řešení právní otázky, jaký právní poměr vznikl mezi účastníky, zejména zda založil »svěření« ve smyslu § 183 tr. zák., nerozhodují